

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 500.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e145179/facsimile.pdf> (tilgået 21. juni 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

og jeg skal ogsaa med Hensyn til det Forslag, der er stillet angaaende
forandring af Udrullet „Ophold“ til „saa Hjem“, altsed rejser
mig til hvad den arde Rigsdagsmand for Sjæge (Striger) og den
arde Die Høbenhavn Rigsdagsmand (Lind) have udtaalt, og
hvoaf det, navnlig naar man vil læse Udrullet Behemmelse, frem-
gaar, at Udrullet „sage Ophold“ i § 3 betyder noget ganske andet
end det Udrul, der bruges i § 2.

Derimod skal jeg kun i Udtømming af en Udring fra den arde
Cultusminister og en Distring af Rigsdagsmanden for Nørborg (Schjern)

stille mig nogle Bemærkninger.
Den arde Cultusministers Distring vedrører egentlig ikke denne
Sag. Gættede jeg hans Foredrag ret, udtaalte han sig, som om der
i Jylland i sidste Sommer ei frivillig havde meldt sig nogen Bønde-
født ved nogen Garnison til Indtrædelse i Hæren. Jeg vedt ikke,
om det var den arde Cultusministers Mening med denne Distring,
at udtaale nogen Døm om Stemmungen i Jylland og det Høvedlands-
ind, som i sidste Sommer har bejlet den jødske Befolkning. Jeg
troer ikke, at der foreligger Data, hvorefter man skulde kunne vove
at udsætte den Stemmung, som der bejlede, og jeg troer ei heller,
at den arde Cultusminister har været altsed nysgerrig underrettet
om Factum; thi jeg vedt selv, og kan vistnok faa Vidnesbyrd derved
af flere i denne Sal, at der har meldt sig ikke en, men mange Friv-
villige.

Den Distring af Rigsdagsmanden for Nørborg, som jeg vil (Schjern)
beere, er den, hvorefter han, saavidt jeg fattede hans Foredrag, vølede
over, at jeg som Distingere ikke under den foreløbige Behandling har
bejvaret hans Spørgsmaal, om Bernholms Privilegier ere bedre end
andre Privilegier. Jeg indlød ganske rigtigt at bejvare dette Spørgs-
maal under den foreløbige Behandling, fordi jeg ansaae det rigtigt
kun at oplyse de Grunde, som Udrulget fandt tilstrækkelige til ikke at
giere noget Forslag til en Forandring i Udrullets Behemmelse, og
det har gieldt mig idag at have erfaret, at den arde Taleer har
fandit disse Grunde fuldstændige. Jeg troede det derimod ikke nød-
vendigt at giere den arde Taleer nogen Oplysning om, hvorefter
Bøndens militære Forsætning er grundet i noget Privilegium
eller ikke, da jeg antog, at han vilde se Stilling maatte have den
ferne Rønde herom.

Cultusministeren: Jeg sagde ikke, at Ingen i Jylland
hadde meldt sig, jeg sagde kun, at jeg ikke vidste, om Noget havde
meldt sig, og det er naturligt langt fra mig at vilde udtaale nogen
udsættende Døm over Stemmungen i Jylland. Jeg hører til dem,
der have den Fortroelse, at der er en dygtig Nationalstemning
overalt i Landet, og jeg vedt, at den har vist sig. Men hvad jeg
sagde, var, at man ikke skulde som et Tegne paa Nationalstemningen
ferlange Noget, som man maatte finde ikke at ligge i Sagens Natur,
og at man ikke skulde hengive sig til nogen Illusion i saa Hensende.
Det kan vel være en dygtig Befolkning, som gjerne gaar i Krig,
uden at man kan vente, at Bønden og i det Hele de Mand, der ere
vante til at holde sig hjemme, pludselig skulle rive sig op, og drøge
over Sø og falden Gud for at fude et Regiment eller en Batalion,
hvoftil de kunne slutte sig.

Da Ingen flere bejvarede Ordet, satte Formanden det af Dahl
til § 3 stilledes Forslag: At Ordet „Ophold“ forandres til „saa Hjem“
under Affstemning, og blev dette Forslag forfattet med 128
Stemmer mod 7.

Efter at have bemærket, at det vilde være overflødig at satte
Grundtvigs Forslag: „At Paragraphen udgaar“ særskilt under
Affstemning, da de, som agtede at fremme for dette Forslag, vilde er-
holde Leilighed her til at fremme imod Udrullets § 3 ved den på-
følgende Affstemning, oplæste Formanden hele den nævnte Para-
graph, og lød denne af Forsamlingen vedtaget med 129 Stemmer
mod 6, hvorefter Grundtvigs Forslag altsaa var forfattet.

Formanden: Jeg skal endnu kun anmelde Dagsordenen for det
næste Møde imorgen Kl. 11, nemlig først den anden Behandling af
Finanssagen, og derefter, dersom Tiden tillader det, Besættelse af
Børnepensjons Behandling. Det er det hidtil blevet antaget som
Regel, at en Sags Behandling, naar den var påbegyndt, udsættede
vurde først til ende, uden at en anden Sag stødte ind imellem; men

da Finansministeren har underrettet mig om, at det er af Høvedst, og
Finanssagen bliver snart afgjort, har jeg troet her at kunde giere
en Afviselse fra denne Regel. Forsaavidt det maatte fremkomme
forandringssforslag til Finanssagen, vilde disse endnu idag Eftermiddag
blive trykte og omdreie paa Bænkene.
Mødet blev derpaa hævet.

Tre og fyrgetyvende Møde.

Dagstagen den 17de Januar 1848.

Forhandlingsprotocollen for forrige Møde blev oplæst.
Formanden: Jeg skal stille mig at anmelde:

- 1) En Adresse, indleveret af Rigsdagsmanden for Hørne Amt
die District (Worsø), fra 123 Valgere paa Reen om 1) at
Behandlingen og Udgroelsen af Børnepensjonsloven maatte frem-
føres paa det Høvedst, og derefter en almindelig ligelig Udfæ-
stning af alle Samfundsklasser forhandles, og 2) at Rigsforsamlingen
indet Hensyn vil tage til Forbehold om saantane
forandring i Valgloven, som vilde udtaale en stor Del af
Bøndestanden og hele Høvedstklassen fra Valgret og Valg-
bæret.

- 2) En Adresse, indleveret af Rigsdagsmanden for Høvedstberg
Amt die District (Dronning) fra Viborg Amt die District
med 84 Underskrifter angaaende Rigsdagsmandens Diater for
Fremtiden.

Efter Dagsordenen gaar vi over til Finanssagens Den Behandling.
Derefteren vil tage Ordet.

Standt Formandens Redeleder var ombeest nedenstående

Affstemningsliste.

- 1) Bødens Forslag til Forandring i Udrullets 1ste Indstilling:
„At Finansministeren, for at Krigen, som forendt gieres, til Un-
derrystelse af det ledelig-høvedst Dyrer kan føres med Kraft
stændt og stændt, bemættiges“ o. f. v.
- 2) Udrullets 1ste Indstilling:
„At Finansministeren bemættiges til paa hvoftøvedst og bil-
ligste Maade at søge et Statistikon rest indtil en Sum af 7 Mil-
lioner Rigsdaler, saant at modtage.“
- 3) Udrullets 2den Indstilling:
„At Finansministeren endvidere bemættiges til i 1ste December
Termin 1848 at udføre 4 Millioner nye Creditbejle, dog at
den først sammendrettede Rigsforsamlings Beslutning forebeholdt,
saavel om bemættig Creditbejleffers Indretning og Anvendelse, som
om den Stat, hvorefter de skulle indfries.“

Bemærkning: Den 2de Indstilling er af Udrulget taget tilbage.

Davids: Af den fremlagte Affstemningsliste vil Foramlingen
se, at Udrulget har taget den 2de Indstillingspost tilbage. Jeg
skal i denne Anledning, paa Udrulgets Vegne, erklære, at ligesom
dette ikke havde fremset sin 2de Indstillingspost, dersom der tidli-
gere havde foreligger en saadan Erklæring om Givillisten, som den
Finansministeren nu har afgivet, saaledes er det naturligt, at man
nu frekvalder den, efterat Finansministeren har afgivet en Erklæring,
der ganske har svaret til Udrulgets Forventning. Jeg skal nu gaar
over til de andre paa Affstemningslisten nævnte Punkter. Det første
Punkt er det Forslag, som den arde Rigsdagsmand for Søen Amt
die District (Worsø) har fremset, nemlig at den første Indstillings-
post skulde aflæses saaledes, at „Finansministeren, for at Krigen,
som forendt gieres, til Underrystelse af det ledelig-høvedst
Dyrer, kan føres stændt og stændt, bemættiges“ o. f. v. Med
Hensyn her til maatte jeg tillade mig at holde mig til, hvad jeg under
Sagens foreløbige Behandling bemærkede, at Rigsforsamlingen i den
Stilling, hvor den nu staar, ikke har at afgive Beslutning, men at
den kan har at afgive Resolutioner, og at det ligger i denne Stil-